

Symposium

Multiperspectiviteit in de geschiedschrijving.

Epistemologie en politiek

6 oktober 2023
14.00 tot 17.30 uur

Rue de Pitteurs, 20
Grand Amphithéâtre L3
4020 Liège

Frank van Vree (UvA)

Susan Legêne (VU)

Valika Smeulders (Rijksmuseum)

Jo Tollebeek (KU Leuven)

Kenan van de Mieroop (Universiteit Leiden)

Gratis inschrijven tot 22 september 2023 via QR code of e-mail: isa.hendrikx@uliege.be

Koninkrijk der Nederlanden

Wanneer we in de wetenschap, dus ook de geschiedschrijving, spreken van multiperspectiviteit, dan hebben we het over interpretaties van het verleden waarin uiteenlopende perspectieven van historische actoren in hun onderlinge relaties en in samenhang een volwaardige plaats krijgen.

De term heeft de laatste jaren sterk aan populariteit gewonnen, vooral in de geschiedschrijving, wat eigenlijk verwonderlijk is, want multiperspectiviteit is al zo oud als de wetenschap zelf. De oervader van de westerse historiografie, Herodotus, onderscheidde zich van zijn tijdgenoten omdat hij verschillende perspectieven of stemmen in zijn verhaal aan bod wilde laten komen. Alleen dat al bewijst de onzinnigheid van de opvatting dat multiperspectiviteit 'woke' dan wel een uitvinding van 'cultuurmarxisten' of aanhangers van de 'critical race theory' is. Of allemaal.

Zo bezien is multiperspectiviteit geen keuze, maar een plicht. Immers, verschillende perspectieven tonen is, kennistheoretisch gezien, de essentie van wat historici doen of zouden moeten doen.

Tegelijk is evident dat een dergelijke benadering op gespannen voet kan staan met nationalistische, religieuze en andere gesloten ideologische opvattingen. Maar dat is geen reden om deze wetenschappelijke eis te verzaken.

De vraag die in dit symposium centraal staat is waar de grenzen en mogelijkheden van multiperspectiviteit in de geschiedschrijving liggen. Hierbij gaat het - om te beginnen - om kennistheoretische problemen: hoe moeten we multiperspectiviteit begrijpen, waar liggen de grenzen ervan, en vooral, hoe verhouden de perspectieven van de historische actoren en de interpretatie van de geschiedschrijver zich tot elkaar?

En dan is er de kennis-politieke dimensie. In hoeverre kan multiperspectiviteit als methodisch uitgangspunt bijdragen aan de ontmanteling van het *cultureel archief* (Stoler, Said) – door Gloria Wekker omschreven als 'a repository of memory', i.e. 'the memories, the knowledge, and affect with regard to race that were deposited within metropolitan populations and the power relations embedded within them' (*White Innocence*, 19)? En in hoeverre biedt multiperspectiviteit een mogelijkheid voorbij identitaire grenzen in de geschiedwetenschap te geraken?

Anders gezegd: in hoeverre vloeien epistemologische eisen en het streven naar humaniteit samen in de praktijk van multiperspectiviteit?

Na een korte inleiding door Frank van Vree zullen vier andere experts hun licht laten schijnen op het vertrekpunt en de opgeworpen vragen, in een serie reflecties, gevolgd door een discussie. De discussianten zullen vooral stilstaan bij thema's uit de geschiedschrijving van de Lage Landen, in het bijzonder die van kolonialisme en slavernij, oorlog en vervolging.

